

Українські фрашки

Володимир Нагорняк

Українські фрашки Володимира Нагорняка

Фрашка — національний польський жанр, коротенькі сатирично-гумористичні вірші

на злободенні теми як суспільного, так і духовного розвитку людини.

Жанр бере свій початок з 16 століття ("Сад фрашок" В. Потоцького) і перекладався

на десятки мов світу.

В Україні збірник "Польські фрашки" друкувався в перекладах М. Петренка, Д. Білоуса, Л. Череватенка, Д. Павличка та інших видавництвом "Дніпро" у 1990 році.

Перенесення фрашки ж на національний ґрунт, а саме написання українських фрашок, мені невідоме.

Вважаю фрашку поетичним жанром, котрий знаходиться найближче до найголовнішого завдання літератури - людинознавства.

КРЕДО ФРАШКІСТА

— Шукав я сміх один для всіх...

— А фрашка-

— Сміх одного проти всіх.

— А це вже гріх!

— То ж, скільки жити,

буду грішити

ФРАШКА ПРО НЕРОЗУМІННЯ

Колишні друзі

не дотягуються

до моїх ілюзій.

ФРАШКА ПРО НАТХНЕННЯ

Вимучено йде:

світає слово

із безсоння в день.

ФРАШКА ДВОХ ЗДРАВИЦЬ

1.

За Україну й час, який вже він не є,
Підніму келих, розштовхаю Музу....

2.

Поляк шляхетний цей за Польщу п'є
Й за неприєднання своє
В тюрму Радянського Союзу.

ПРО ФРАШКУ

-Чому так важко писати фрашки-
-В ній сіль душі, а не замашки

РІДНІСТЬ

-Чим же ви рідні, скажи нам на милість-
-Я біля польського... цвинтаря виріс.

ПІДЛАБУЗНИК

Не встигнеш стати ще на лижі,
Як вже лижню перед тобою лиже.

МАСКАРАД

І крізь регалії дворянина
Проглядається — скотина!

ПОДАТКІВЕЦЬ

Пес неприручений — прогрес;
а ти цього прогресу — пес

СТАРІСТЬ

Про минуле мрію —
старію!

НАВРОЧЕНИЙ

Цей брати гріш
тобі не гріх,
тобою не зароблений-
Авжеж, пороблено!

ЖУРНАЛІСТ

В гонитві за смаженим фактом

сягнув інфаркту.

ЖАБИ ТА ЯКБИ

Жаба мати й жабеня
Раз угледіли коня.
До ставка придибав кінь,
А з коня упала тінь.
Жабеню сказала жаба,
Жабеню сказала: — "Слабо!
Якби я була б, як кінь,
Не такою була б тінь!"

ДОЩОВИЙ ПОЕТ

Коли з душі
зійдуть дощі,
пиши вірші
красиво, гордо —
не про погоду;
прозою скаже
нам про це
гідрометеоцентр

КОМУНІСТИЧНА ФРАШКА

Перевелися на осот
ті, хто манили до висот.
тебе ж обставини
обставили —
І от...

САДІВНИК

Писав: "Потрібен садівник";
прийшов —
ось так мій сад і зник.

ФРАШКА ПРО ВЛАСНУ СТЕЖКУ

Не розвіюся
пилюкою по полю:
з такої муки йду,
з такого болю...

ФРАШКА ПРО ВЛАСНИЙ ГНІВ

Некамуфляжне завтра
бачу:
тому гнівлюся я,
аж плачу!

ФРАШКА ПРО ВЛАСНУ ВИНУ

Що не виходиш
з мілини,
не час, не світ –
себе вини.

СЬОГОДНІШНІМ ШКОЛЯРАМ

Намагайтесь, діти,
не потемніти
до вторинності
міністра освіти.

САДИЗМ

Він уявив,
що влада – це людина:
та це ж садизм — така дружина!

ФРАШКА ВІЧНОГО ЗАПИТАННЯ

Вернімося в затерту нами ж тему:
містами пухнемо
чи все-таки ростемо-

ФРАШКА ГАЛАНТЕРЕЙНІЙ ВВІЧЛИВОСТІ

Товар купи –
і ти для нього лох:
галантерейна ввічливість надмірна

ФРАШКА ВЛАСНОГО НЕПОПАДАННЯ

За вами підлий чистоган стояв:
щасливий тим,
що в нього не попав.

ФРАШКА ПРО ЛЖЕ-ВИСОТУ

Повірте, влада –
це не висота,
якщо при владі – пустота

ФРАШКА ПРО УКРАЇНСЬКУ ДУШУ

Душа вкраїнська
довічно вагітна
чорнобильським
двадцять шостим квітня.

ФРАШКА ШИФРУВАЛЬНИКА

Про себе думав так, щоб про народ —
розшифрували —

думав лиш про себе

ФРАШКА ВТРАЧЕНИМ ПЕРСПЕКТИВАМ

Перепливти
спроможні океан
грошіли
у херсонському болоті

ФРАШКА ЗАПОВІТНА

Щоб, у століттях грізних випране,
Не полиняло моє "Вибране":
Щоб не звучала фальш, як пісня,
Ні при житті, ні смерті після.

ФРАШКА ПРО ГОРЕ З РОЗУМУ

Невже і внукам хочеш залишити:
занадто хитрі,
щоб щасливо жити!

ФРАШКА СПРАВЖНЬОЇ ЛЮБОВІ ДО НАРОДУ

Долаючи
мільйони перешкод,
люби
в антинароді
свій народ.

ФРАШКА НЕВІДПОВІДНОСТІ

А попади Шевченко
у наш час. . .
згорів би він
з ненависті до нас!

ФРАШКА ОЧІКУВАЛЬНА

Ось, хами —торгаші,
усілися у храмі;
а ось і ми —
чекаємо Ісуса...

ФРАШКА , ПРИЖИТТЄВА, ХЕРСОНСЬКОГО БАНКІРА

...А ти — це ти:
не друг мій і не ворог —
сліпий лихвар
в мої поводири!

ФРАШКА ІСТОРИЧНА

...А Сталін
жодного закону не порушив,
що сам писав -
народ ішов на плаху...

ФРАШКА ОСВІТНЯНСЬКА

Не вийшли
з-під копійки чар;
росте синок -
маленький яничар.

ФРАШКА ПИСЬМЕННИЦЬКА

Наш час - роки,
коли Орфеї
переродились
в корифеї

ФРАШКА ВПЕРТОСТІ

— Чия це дитина-
— Це, Ваню, вітрина.
— А що у вітрині
робити дитині;
загубилася дитина,
а ви кажете — вітрина!

ФРАШКА ПЕРЕВТІЛЕННЯ

Поет -
коли їсть вінігрет;
коли ж підмітає —

легкоатлет –

утікає.

ФРАШКА ХАМСЬКА

-Кажеш, вічною книгою зветься-

-Бачив. Пробував. Легко рветься

ФРАШКА ВІДНОСНОСТІ

Ось і автобус!

Повезу глобус:

величезний автобус,

крихітний глобус;

ой-ля!;

глобус — це Земля:

величезний глобус,

крихітний автобус;

а я-

Ой-ля!

ФРАШКА НЕВИННОСТІ

-Вітер! Як-

Через квартирки

залетів до нас.

З Охтирки.

В хаті все

перевернув.

Що— Не я.

Я тут не був.

ФРАШКА-ЗУБРИЛКА

-Бубониш, неначе бубон...

Вже не хочеш-

Треба. Будеш!

ФРАШКИ ДО КОЛИШНІХ

1.

Чому так скорчилась душа,

Що їй уже не до вірша-

2.

-Обгавкать може, гавкати не вміє;

Вже не любов — одні поклони сіє!

3.

В час новий талант колишній
Теліпавсь,
Як шпак на вишні.

ФРАШКА БАГАТОВАРІАНТНА

-Як в'язати треба банти,
Знаю я три варіанти.
Ось вам перший варіант:
Дайте бант...
Прийшли без бантів-
Тоді без варіантів!

ФРАШКА НАТУРАЛЬНА

— Ех ти! Ах ти! —
підзаконні акти
сильніші за закон —
погляньте на Херсон!

ФРАШКА ОРИГІНАЛЬНА

-Неодмінно завтра
розцвіте в нас айстра...
-Якого кольору, хлопче-
-Якого захоче!

ФРАШКА ПОЧАТКІВЦЯ-ПЛАГІАТА

— Яке імення
в цього варення..

ФРАШКА ПРО ДЕЯКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

Акуратисти наші Саші:
лиця — чисті,
душі — в сажі!

ФРАШКА-ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Зав'язнете в часу асфальті:
на власну, не владну,
дорогу станьте!

ФРАШКА ТЕАТРАЛЬНА

-Перерва називається не так...
-А як-

-Антракт.

-А як вистава-

-Давно вже так не спала!

ФРАШКА МИСТЕЦЬКА

-Чому насупилаєь берізка-

-Об'їдає листя кізка!

ФРАШКА СОЦІАЛЬНА

-А у нього є перед-

-Книгу читаю,

як одягаю

берет.

ФРАШКА ПОРІВНЮВАЛЬНА

— Хіба тут

в тебе бруд-

На Гриця

подивися —

ось брудно де в кого...

Далеко тобі

до нього!

ФРАШКА ПРАВДИВА

-Блешня — брехня,

та не кажіть це рибі...

А за уху — спасибі!

ФРАШКА ПЕРШОГО ЖИТТЕВОГО ОСМИСЛЕННЯ

Можливо, й ременем биття

жде за розірване взуття —

життя...

ФРАШКА НАУКОВОГО ОПРАВДАННЯ

— Я не просто

вештаю —

розробляю

версію!

ФРАШКА ПИСЬМЕННИЦЬКОГО МАРНОТРАТСТВА

-А якщо цей випадок

не типовий –
виняток-!

ФРАШКА ПОМИЛКОВА

Ти взяв копійку-
Мовчиш, Андрійку!
Тому й так мілко
співа сопілка.

ФРАШКА ПОМИЛКОВОГО ПІДХОДУ ДО МИСТЕЦТВА

— Ви не ту
купили вазу:
кинув лиш –
розбилась зразу!

ФРАШКА ПРО СУЧАСНУ АВТОРСЬКУ ІДЕЮ

— Зрозуміло: вчений вуж
намотав би це на вус,
і, за вас негірш
написав би вірш...

ФРАШКА УНАОЧНЕННЯ

— Ой, а як ти вимок!
— Васю, ой – це вигук!

ФРАШКА ВИНУВАТЦЯ

— Дістанеться вересню
від пташиного вереску!
— А як ви хотіли-
У дурні пошився:
пташки відлетіли,
а цей залишився.